

[Lennart Larson]

det kneb med, at principperne kunne holde. Det kneb med balancen mellem indtægterne på den ene side og udgifterne til afskrivning og overførsel af driftsunderskud og driftsrenter på den anden side. Det gav så anledning til, at folketingets flertal greb ind med loven af maj 1982, hvor omkostningsprincippet blev fraveget. For det første indførte man et substitutionsprincip for salg af varme, der skulle være olieprisen plus statsafgiften. For det andet indførte man rabatter til individuelle forbrugere. For det tredje fratog man de regionale selskaber deres selvfinansiering ved at fjerne tilslutningsafgiften. For det fjerde indførte man substitutionspriser på industrialget og indførte ligeledes konverteringsudlæg ved overgang fra olie til naturgas.

På grundlag af majloven indsendte man så en ny anmeldelse til gas- og varmeprisudvalget om det samlede naturgasprojekt, og det var her, jeg gjorde opmærksom på, at man i løbende priser til 1992 havde et meget stort kapitalbehov, nemlig oppe omkring 40 mia kr., fordelt med 26 mia kr. i akkumuleret driftsunderskud og 17 mia kr. i investeringer, eller sagt på en anden måde: fordelt med 24 mia kr. til D.O.N.G. og 19 mia kr. til regionale selskaber, som kan betragtes som en eventuel forpligtelse for D.O.N.G.

Spørgsmålet, om der anmeldes løbende eller faste priser, giver jo let forvirring, men det er nødvendigt for at kunne argumentere ud fra de anmeldelser, som selskaberne selv benytter, og ved denne sammenligning vil jeg gerne henvise til Naturgas Syds hvidbog, som siger, at der i forsommeren er beregnet en projektøkonomi på tre alternative udbygningsplaner for samtlige naturgasselskaber, svarende til henholdsvis 1,7, 2,2 og 2,5 mia m³ gas pr. år, og lavet en plan ud fra det nuværende kontraktlige grundlag på 55 mia m³. Heri fremstiller man, at kapitalbehovet totalt i nuværdipriser udgør 25 mia kr., fordelt på 16 mia kr. på investeringer og 9 mia kr. på driftsunderskud.

Dette kapitalbehov stiger markant, hvis de pessimistiske vurderinger lægges til grund for beregningerne, og det er disse tal, jeg har gjort opmærksom på at man ikke blot kan feje til side. Her er ingen politisk løsning mulig, her må det være spørgsmålet om, hvorledes man løser problemerne omkring selve konstruktionen af selskabet. Det var jo faktisk det, som den nye regering fik over-

draget fra den tidligere energiminister, og hvor man må have en yderligere agtpågivenhed, fordi markedspotentialet jo svandt ind. Vi ved jo godt, at isolering har betydet en masse. Det mindre varmeforbrug, udbygningen af kraftvarme, som har været nævnt, og samtidighedsfaktoren, som manglede ved beregningerne, gjorde, at man nu var nede på det halve naturgasforbrug i forhold til det, der var forudset i 1979. Endvidere var aftaleforholdene mellem selskaberne ikke i orden, og aftaleforholdene mellem storforbrugerne gav anledning til stor bekymring. Strukturelt og organisatorisk var selskaberne ikke tilpassede, idet risiko og ansvar ikke kunne følges ad i relation til den aftale, man havde lavet mellem selskaberne. Det hele virkede meget bureaukratisk, og det er her, regeringen har grebet ind.

Det er fortsat venstres opfattelse, at gasprojektet skal hvile i sig selv, som jeg sagde ved første behandling, i en struktur, der gør det muligt at fortsætte dansk forsyningstradition. Vi finder det uheldigt med en blanding af indtægterne, bl.a. når det drejer sig om olierørsafgifterne.

Vi forstår den forretningsmæssige drift af en koncern således, at enhver af selskabets aktiviteter skal holdes adskilt driftsøkonomisk, således at rentabiliteten kan vurderes og beslutningen tages af bestyrelse og generalforsamling. Såfremt der er udsigt til, at en af aktiviteterne kan løbe af en sådan koncerns spor, er det generalforsamlingen, der er den øverste myndighed og må tage ansvaret for en øget kapitaltilførsel og låntagning. I D.O.N.G.-koncernen er det den danske befolkning, der er aktionær, hvorfor regeringen med sit ansvar over for folketinget skal træffe sådanne økonomiske beslutninger om olierørsindtægterne i samarbejde med finansudvalget. Enhver anden form vil være urimelig.

En offentlig virksomhed vil af hensyn til forbrugerne altid være under debat. Det kendes over hele landet, og medierne interesserer sig voldsomt for at følge f.eks. kraftværkernes måde at producere elektricitet på, efter at folketinget har påtaget sig og også skal påtage sig de overordnede mål i relation til Danmarks energiforsyning.

Men havde det været sådan, at debatten alene skulle være afgørende for, hvorvidt et selskab skulle kunne funktionere forsynings-